VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Julkisen talouden suunnitelma 2027-2030

MIKKO SPOLANDER, YLIJOHTAJA JA
ARMI LIINAMAA, BUDJETTINEUVOS
TALOUSVALIOKUNTA
8.5.2026

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Taloudellinen katsaus

2026 kevät

MIKKO SPOLANDER, YLIJOHTAJA

8.5.2026

Energian hinnan nousu hidastaa talouden kasvua

- Öljyn hinnan nousu hidastaa maailmantalouden kasvua.
- Energian hinnan nousu vauhdittaa inflaatiota ja leikkaa ostovoimaa.
- Energia-, teknologia ja puolustushankkeet lisäävät investointeja.
- Työvoiman tarjonta on kasvanut merkittävästi työllisyystoimien ja maahanmuuton seurauksena.
- Valtionhallinto pysyy syvästi alijäämäisenä - paikallishallinnon tilanne vakaa.
- Nettomenot kasvavat tulevina vuosina nopeammin kuin Suomelle liiallisen alijäämän menettelyssä asetettu korjaava nettomenopolku sallisi.

Kevään 2026 ennusteen keskeiset luvut

Keskeisiä lukuja keskipitkällä aikavälillä

%	2024	2025	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*
BKT markkinahintaan, volyymin muutos	0,4	0,2	0,6	1,7	1,7	1,5	1,3
Yksityinen kulutus, muutos	-0,2	-0,2	0,7	1,4	1,6	1,4	1,5
Inflaatio	1,6	0,3	2,0	1,4	1,9	2,0	2,0
Työttömyysaste	8,4	9,7	9,8	9,4	9,0	8,5	8,2
Työllisyysaste	72,1	71,4	71,1	71,4	71,8	72,3	72,8
% BKT:sta							
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto[1]	-4,4	-3,4	-4,6	-4,6	-4,6	-4,6	-4,4
Valtio	-3,7	-3,9	-5,2	-4,7	-5,2	-5,2	-5,0
Kuntahallinto	-0,3	-0,3	-0,4	-0,4	-0,3	-0,3	-0,2
Hyvinvointialueet	-0,6	0,0	0,1	-0,1	-0,2	-0,2	-0,3
Sosiaaliturvarahastot	0,3	0,7	0,9	0,6	1,1	1,2	1,2
Julkisyhteisöjen rakenteellinen jäämä	-3,0	-2,0	-3,1	-3,7	-4,2	-4,4	-4,4
Julkisyhteisöjen EDP-velka	82,4	88,5	91,2	92,8	94,7	97,0	99,3
Valtionvelka[2]	61,4	66,9	69,4	71,2	73,5	76,0	78,4

[1] Valtionhallinnon alijäämäluvut sisältävät puolustusvoimien hävittäjähankinnat vuodesta 2026 alkaen.

[2] Valtiokonttorin liikkeelle laskema velka.

Lähteet: Tilastokeskus, Valtiovarainministeriö

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Julkisen talouden suunnitelma 2027-2030

ARMI LIINAMAA, BUDJETTINEUVOS

8.5.2026

Valtion talouden menot, tulot ja tasapaino

- Vuonna 2027 budjettitalouden menojen arvioidaan olevan 92,0 mrd. euroa, joka on n. 1,1 mrd. euroa enemmän kuin vuoden 2026 varsinaisessa talousarviossa.
  - Kasvua selittävät etenkin lakisääteiset ja sopimusperusteiset indeksitarkistukset.
  - Vuonna 2030 budjettitalouden menojen arvioidaan nousevan noin 4,5 mrd. eurolla 96,4 mrd. euroon vuoden 2027 hintatasossa. Määrärahatarvetta lisää puolustusmenojen (2,2 mrd. €) ja korkomenojen kasvu (2,2 mrd. €).
- Budjettitalouden tulojen arvioidaan olevan 79 mrd. euroa v. 2027, josta ne kasvavat nimellisesti reiluun 85 miljardiin euroon vuonna 2030.
- Valtion budjettitalouden alijäämän arvioidaan olevan 13,2 mrd. euroa v. 2027, josta alijäämä kasvaa puolustus- ja korkomenojen kasvun myötä 16,2 mrd. euroon v. 2028, 17,1 mrd. euroon v. 2029 ja 17,4 mrd. euroon v. 2030.
  - Verrattuna vuoden takaiseen tasapaino heikentynyt 3,5–4,5 mrd. euroa/v. vuosina 2027–2029.
  - Arvonlisäveroja sekä ansio- ja pääomatuloveroja arvioidaan kertyvän vuosittain ko. ajanjaksolla 2,3-2,5 mrd. euroa vähemmän vuoden takaiseen verrattuna.

Budjettitalouden tulot, menot ja tasapaino

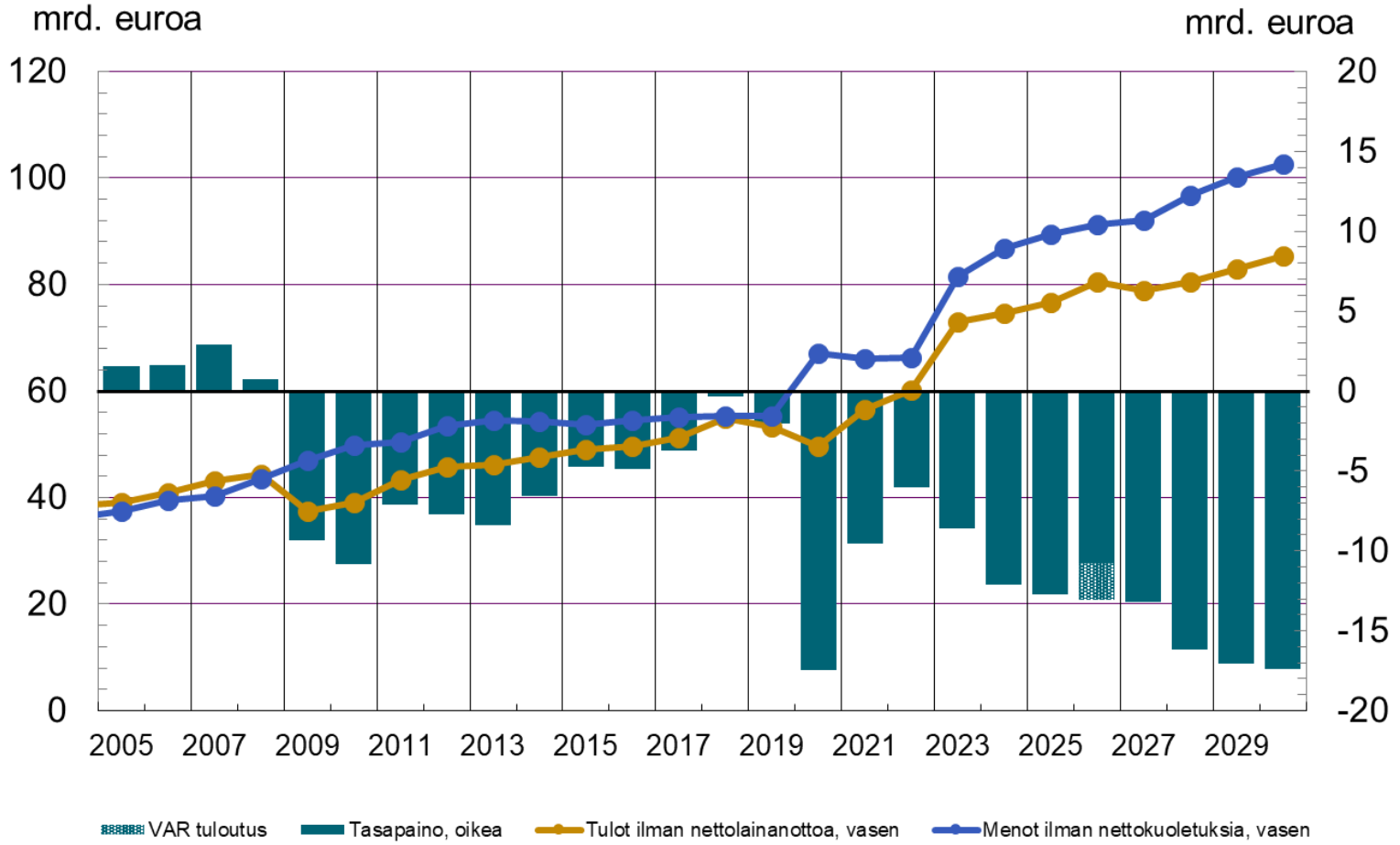

Tasapaino (mrd. euroa):

2024 (TP):	-12,1
2025 (TP):	-12,7
2026 (LTA I):	-13,1 (-10,8)
2027 (JTS):	-13,2
2028 (JTS):	-16,2
2029 (JTS):	-17,1
2030 (JTS):	-17,4

Vuoden 2026 tiedoista on poistettu lakkautettavasta Valtion asuntorahastosta tehtävä kertaluonteinen 2,3 mrd. euron tuloutus.
Vuosilta 2022 ja 2023 poistettu varautuminen sähkön johdannaismarkkinoille toimiville yhtiöille myönnettäviin lainoihin ja varauksen purku. Vaikka varaus jäi käyttämättä kokonaan järjestely kasvatti vuonna 2022 menoja ja vuonna 2023 tuloja 10 mrd. eurolla.
Lähde: Valtiovarainministeriö 22.4.2026

Hallitus pitää kiinni aiemmista säästöpäätöksistään

- Sote-säästöjen osalta neuvoteltu uudelleenkohdennukset ja korvaavat säästöt (n. 240 m€) niiltä osin kuin aiemmin päätettyjä säästöjä ei saavuteta.
- Lisäksi verotoimien vaikutuksia tarkentunut alaspäin ja näiden korvaamiseksi sovittu 90 milj. euron korvaavat menoleikkaukset.
- Lisäksi tiukan liikkumatilan johdosta uusia tarpeita varten neuvoteltu lisäsäästöt.
    - Uusien ja korvaavien määrärahaleikkausten taso nousee runsaaseen 0,5 mrd. euroon v. 2030.

Uudet ja korvaavat säästöt

- Hyvinvointialueet: maksujen korotukset v. 2027 n. 88 m€ ja v. 2028- vajaat 106 m€.
- Kuntien peruspalveluiden valtionosuuksien 1 %:n indeksijarrun korotus 2,8 %:iin vuodelle 2027: -60 m€
- STEA-avustukset -50 m€
- T&K-toiminta -39 m€
- Kehityspoliittiset lainat -35 m€
- Perusväylänpito -30 m€ v. 2027 → v. 2030 -39 m€
- Lääkekorvausten ehdolliset korvaukset -15 m€
- Muihin kokonaisuuksin kohdentuvat säästöt v. 2027 -13,6 m€ ja v. 2028 → -33,6 m€
- Toimintamenot: v. 2027 -60 m€ → v. 2030 166,5 m€.

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoitus

- Sovitusta tavoitteesta nostaa valtion T&K-rahoitus 1,2 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen vuoteen 2030 mennessä pidetään kiinni
- Ei uusia lisäyspäätöksiä
- Säästö 39 milj. euroa (liikkumavarasta 19 milj. euroa, EU-vastinrahoituksesta 10 milj. euroa, Business Finlandin valtuudesta 5 milj. euroa, Suomen Akatemian valtuudesta 5 milj. euroa)
- EU:n T&K-rahoituksen lukeminen osittain valtion T&K-rahoitukseen (20 milj. euroa)
- Valtion rahoituksen lisäys päivitetään vuosittain valtiovarainministeriön talousarvioesitystä varten laatiman talousennusteen mukaan (19 milj. euroa)

T&K-rahoituksen lisäykset verrattuna tekniseen kehykseen 2024-2027

Pysyvät korotukset (milj. euroa)	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Business Finland, valtuus	102	194	298	466	466	466	466
Suomen Akatemia, valtuus	55	100	112	175	167	167	167
Korkeakoulut, T&K-toiminnan rahoitus	0	0	30	54	54	54	54
EU-vastinrahoitus	35	50	55	55	55	55	55
VTR-rahoitus (STM)	5	10	10	10	10	10	10
CSC, suurteholaskennan turvaaminen	0	0	8	10	10	10	10
Biotalouden T&K-toiminta	0	4	4	4	4	4	4
ESA, vapaaehtoiset ohjelmamaksut	0	0	7	20	20	20	20
PLM:n hallinnonalan T&K-toiminta	0	0	3	3	3	3	3
VTT, ydinenergiatutkimuksen laboratoriot	0	0	3	3	3	3	3
Ennallistamisen tutkimus (Luke ja Syke)	0	0	2	2	2	2	2
Yhteensä	197	358	532	802	794	794	794
Määräaikainen rahoitus (milj. euroa)	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Tohtoripilotti	40	86	86	50	0	0	0
VTT-tutkimusinfra	10	38	72	33	0	0	0
LUMI:n korvaaminen	0	50	75	75	50	0	0
Tutkimuslaitosten post doc -ohjelma	0	5	13	13	8	0	0
REPowerEU	17	19	4	0	0	0	0
GTK MinTec, tutkimusinfra	0	18	37	0	0	0	0
Elinvoimakeskukset, pk-yritysten T&K-toiminnan vahvistaminen (valtuus)	0	0	8	15	7	0	0
Luontotyyppi- ja ekosysteemitiedon menetelmien kehittäminen (Luke Ja Syke)	0	0	2	2	0	0	0
Laivanrakennuksen innovaatiotuki (valtuus)		2	13		0	0	0
yhteensä	67	218	310	188	65	0	0
Kaikki yhteensä (milj. euroa)	264	576	842	990	859	794	794

Rakentamisen paketti

- Energiaremontteihin ja saneerauksiin kohdennetaan määräaikainen valtiontukiohjelma (110 milj. €).
  - Tavoitteena on saada aikaan yli 1 mrd. euron kasvu korjausrakentamiseen.
- Taloyhtiölainojen perusparannuslainojen valtiontakauksia kehitetään ja samalla sääntelyä kevennetään.
- Valtion takaaman ASP-asuntolainan enimmäislainamäärä nostetaan 90 prosentista 95 prosenttiin asunnon hankintahinnasta.
  - Lisäksi yhtenäistetään ASP-lainan takaisinmaksuajan enimmäispituus 40 vuoteen muun asuntolainasääntelyn mukaisesti.
- Hallitus nostaa valtion takaaman omistusasuntolainan enimmäislainamäärän 85 prosentista 90 prosenttiin asunnon hankintahinnasta.
  - Lisäksi yhtenäistetään valtiontakauksen enimmäispituus 40 vuoteen muun asuntolainasääntelyn mukaisesti.
- Senaattikiinteistöjen julkisia investointeja aikaistetaan nykyisten valtuuksien puitteissa.
  - Kuopion poliisiaseman investointi ja Tullilaboratorion laajentaminen.

Työllisyyspaketti (LTAE 2/2026)

- Nuorten työllistymisseteli (20 milj. €)
- Pitkäaikaistyöttömille täydennyskoulutukseen osaamisseteli (20 milj. €)
- Valtiolle 500 uutta kesätyöntekijää tai harjoittelijaa (5 milj. €)
- Korkean nuorisotyöttömyyden kaupungeissa sekä kuudessa suurimmassa kaupungissa toteutetaan vuosina 2026–2027 pilotit nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi (15 milj. €)

Työ- ja elinkeinoministeriön pääluokan määrärahat

- Työ- ja elinkeinoministeriön pääluokan määrärahataso on kehyskauden alussa n. 2,61 mrd. euroa ja kehyskauden lopussa n. 2,3 mrd. euroa.
- Edelliseen kehyspäätökseen verrattuna määrärahataso laskee nettomääräisesti n. 60 milj. euroa kehyskauden alussa ja n. 82 milj. euroa kehyskauden lopussa.
- Määrärahatasoa alentavat uusiutuvan energian tuotantotuen väheneminen, vientiluottojen korkotuen ja suojausmenojen väheneminen, kotoutumisen edistämisen määrärahojen tarkistukset sekä toimintamenoihin kohdistuvat säästöpäätökset.
- Määrärahatasoa puolestaan lisäävät Huoltovarmuuskeskuksen toiminnan budjetointi valtion talousarvioon ja Ukrainaan myönnettävien vientitakuiden tappiokorvaukset.
- Hallinnonalan määrärahoista käytetään vuoden 2027 tasolla uudistumiseen ja vähähiilisyyteen 46 %, työllisyyteen ja yrittäjyyteen 19 %, yritysten erityisrahoitukseen 3 %, kotoutumiseen ja kansainväliseen osaamiseen 7 % sekä hallintoon 26 %.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!

ETUNIMI SUKUNIMI, NIMIKE
ETUNIMI.SUKUNIMI@GOV.FI
VM.FI | @VMUUTISET